

Nr 181

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar; given Stockholms slott den 12 november 1971.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

CARL GUSTAF

LENNART GEIJER

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den av statsmakterna beslutade förvaltningsrättsreformen, som skall träda i kraft den 1 januari 1972, innebär bl. a. att en ny kammarrätt inrättas i Göteborg. I propositionen föreslås en lagändring som gör det möjligt för Kungl. Maj:t att besluta att kammarrätten i Göteborg inte skall finnas förrän fr. o. m. den senare dag som Kungl. Maj:t bestämmer.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom förordnas, att övergångsbestämmelserna till lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972, då lagen (1909: 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, lagen (1967: 64) om tillfällig ökning av regeringsrådets antal och lagen (1970: 279) om besvär över beslut av riksdagens organ skall upphöra att gälla.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972, då lagen (1909: 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, lagen (1967: 64) om tillfällig ökning av regeringsrådets antal och lagen (1970: 279) om besvär över beslut av riksdagens organ skall upphöra att gälla. *Konungen får dock besluta att kammarrätten i Göteborg ej skall finnas förrän från och med den senare dag Konungen bestämmer.*

Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet. Besvär över beslut, som enligt äldre bestämmelser anföres hos kammarrätten, skall efter ikraftträdandet prövas av kammarrätten i Stockholm. Konungen får dock bestämma att sådana besvär över beslut av myndighet inom domkretsen för kammarrätten i Göteborg skall prövas av denna kammarrätt.

Regeringsrätten får bestå av fler än aderton regeringsråd till dess antalet nedgått till detta antal till följd av inträffade ledigheter. Om särskilda skäl föreligger, får dock nya ledamöter utses dessförinnan.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningsamling.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet på Stockholms slott den 12 november 1971.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MÖBERG, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *uppskov med inrättandet av kammarrätten i Göteborg* och anför.

Statsmakterna har innevarande år (prop. 1971: 30, KU 1971: 36, rskr 1971: 222) fattat beslut om en förvaltningsrättsreform som skall träda i kraft den 1 januari 1972. Reformen innebär bl. a. att rättskipningen i regeringsrätten och kammarrätt omorganiseras. Tyngdpunkten i den domstolsmässiga besvärsprövningen i förvaltningsärenden flyttas från regeringsrätten till kammarrätt. Kammarrätt får ställning av allmän förvaltningsdomstol närmast under regeringsrätten med i stort sett samma målområde som denna. I samband därmed byggs kammarrättsorganisationen ut kraftigt, främst genom att en ny kammarrätt inrättas i Göteborg vid sidan av den redan befintliga kammarrätten i Stockholm.

De nya bestämmelserna om regeringsrätten och kammarrätt finns i lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar. I lagen sägs bl. a. att kammarrätterna är kammarrätten i Stockholm och kammarrätten i Göteborg och att Kungl. Maj:t förordnar om kammarrätternas domkretsar. Vidare innehåller lagen bestämmelser om kammarrätts organisation.

Kammarrätten i Stockholm skall fr. o. m. den 1 januari 1972 vara organiserad på nio avdelningar, varav två förlagda till Sundsvall. Det ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma tidpunkten för förläggandet av avdelningarna till Sundsvall. Kammarrätten i Göteborg skall från början ha sex avdelningar.

Den med stöd av riksdagens bemyndigande inrättade tjänsten för president i kammarrätten i Göteborg har tillsatts med tillträde den 1 oktober 1971.

I maj i år uppdrog jag åt statens avtalsverk att förhandla med ifrågasvarande personalorganisationer om anställnings- och arbetsvillkor för personalen i kammarrätterna. Dessa förhandlingar inleddes i juni. Den 29 september förklarade Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) för sin del förhandlingarna strandade. Med övriga berörda organisationer träffade avtalsverket den 1 oktober avtal om lönegradspla-

cering m. m. för alla tjänster i kammarrätterna med undantag av tjänsterna för domare, fiskaler och fiskalsaspiranter. Avtalet har godkänts av riksdagens löncodelegation.

Sedan Kungl. Maj:t fastställt personalförteckning för kammarrätterna och tjänsterna för kammarrättsråd och assessor vid kammarrätten i Göteborg ledigförklarats, förklarade SACO den 19 oktober i blockad bl. a. samtliga tjänster för lagman, kammarrättsråd, assessor, fiskal och fiskalsaspirant vid samma kammarrätt.

Med hänsyn till vad som sålunda har inträffat kan det bli nödvändigt att uppskjuta inrättandet av kammarrätten i Göteborg. En sådan åtgärd kan beslutas av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens generella bemyndigande att uppskjuta genomförandet av beslutad organisation av myndighet till senare tidpunkt än riksdagen beslutat, om detta föranleds av löneförhandlingar (prop. 1968: 1 bil. 2, SU 1968: 14, rskr 1968: 14). Som tidigare nämnts föreskrivs emellertid i lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar att det fr. o. m. den 1 januari 1972 skall finnas en kammarrätt i Göteborg. Till lagens övergångsbestämmelser bör därför fogas ett bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta att kammarrätten i Göteborg inte skall finnas förrän fr. o. m. den senare dag som Kungl. Maj:t bestämmer.

Även om det t. v. inte skall finnas kammarrätt i Göteborg utan endast i Stockholm, bör detta inte hindra att reformen i övrigt på förvaltningsrättskipningens område genomförs vid den redan beslutade tidpunkten. Med hänsyn till den oklara situationen i fråga om kammarrätten i Göteborg bör det dock anstå med förläggandet till Sundsvall av vissa avdelningar som hör till kammarrätten i Stockholm. Förläggandet till Sundsvall bör inte äga rum så länge inte kammarrätten i Göteborg har inrättats.

I enlighet med det anförda har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag om ändring i lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar*. Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att antaga förslaget.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Vid protokollet:
Gunnel Anderson